Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: **Vývoj motorických dovedností u dětí 1. stupně z hlediska testů školní zralosti**

Autorka diplomové práce: **Bc. Klára Hájková**

Vedoucí: Doc. RNDr. Václav Vančata, CSc.
Oponent: **RNDr. Vladimír Přívratský, CSc.**

Předložená diplomová práce Kláry Hájkové se zabývá nepochybně významným tématem, jímž je vývoj motorických dovedností u dětí z hlediska testů školní zralosti. Je zřejmé, že pojem „školní zralost" je neobyčejně komplexní a exaktně poměrně obtížně uchopitelný. Navzdory této skutečnosti je rovněž zřejmé, že vývoj motorických schopností dětí pozdně předškolního a raně školního věku (cca od pěti do sedmi let) hraje v konceptu školní zralosti důležitou, i když nikoliv výlučnou roli. Avšak ani posouzení stupně rozvoje motoriky (jemné i hrubé) není bez metodologických obtíží, neboť se musí opírat nejen o neurobiologické poznatky vývojové povahy, ale musí integrovat i prvky prostředí (stimulující či nestimulující), v němž takový jedinec žije.

Autorka se skutečně pokusila vývoj motoriky uvedeného věku zařadit do širšího rámce celé této problematiky a také do širšího věkového rozpětí dětí, což jí umožnilo objektivnější posouzení zkoumaného problému. Práce má celkem 97 stran textu a 15 stran příloh. Teoretické a literární zpracování tématu zabírá 55 stran, následuje vlastní šetření autorky, diskuse a komentář k stanoveným hypotézám. Práce se opírá o 38 literárních zdrojů, čtyři internetové odkazy a tři citace ze Sbírky zákonů.

Je třeba vyzdvihnout, že autorka pracovala s odbornou literaturou dovedně a vytvořila poměrně vyčerpávající teoretický obraz a rámec současného stavu zpracovávaného tématu. Také vlastní výzkum je postaven promyšleně a má poměrně dobrou vypovídací hodnotu. Pochválit je nutno i úroveň a přehlednost grafů i skutečnost, že se autorka pokusila i o elementární statistické hodnocení výsledků.

Jako oponent bych se však soustředil na některé připomínky a otázky.

1. Na straně 56 se uvádí, že 24 dětí z každého ročníku bylo testováno 24 dětí, tedy celkem 120 jedinců, a to pro objektivitu a „pestrost" získaných výsledků. Výzkum se ovšem neprovádí pro pestrost výsledků, ale k prověření hypotéz, čili k prozkoumání daného jevu.
2. Co znamená zkoumání vývoje školní zralosti a motoriky obecně v kontextu tématu DP? Proč má smysl jej zkoumat?
3. Pravděpodobně by stálo za úvahu rozebrat, zda na základě současných znalostí by nebylo zapotřebí Jiráskův test inovovat.
4. Rovněž postrádám v šetření autorky zkoumání vazby mezi stavem proporcionality a mírou rozvoje motoriky (praktická tzv. filipínská míra), neboť proměna proporčního paternu nepochybně souvisí s kvalitativně výrazně pokročilou zejména jemnou motorikou.
5. Na základě jakých kritérií je zvolena vzdálenost u testů hrubé motoriky. Mám na mysli délku vytýčené trasy. Proč právě uvedených třicet metrů?
6. Co vyjadřuje hodnota „celkem" v uvedených grafech?
7. Práce obsahuje i některé drobné nedostatky, nemají však žádný vliv na srozumitelnost textu. Za všechny snad jen nelogické zařazení kap. 2.2.3 do kap. s označením 2.2.2.2.

Celkově text splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a pokud budou autorkou uspokojivě komentovány mé připomínky, doporučuji jednoznačně práci k obhajobě s hodnocením **v ý b o r n ě.**

Praha, 29. 5. 2014 RNDr. Vladimír Přívratský, CSc.